Сосполна інформаційна новинка Русинув Мадярщины • A magyarországi ruszinok közéleti, tájékoztató lapja

РУСИНСЬКЫЙ СВІТ
RUSZIN VILÁG

рочник XXI. число 159., януар – фебруар
XXI. évfolyam 159. szám, január – február 2023

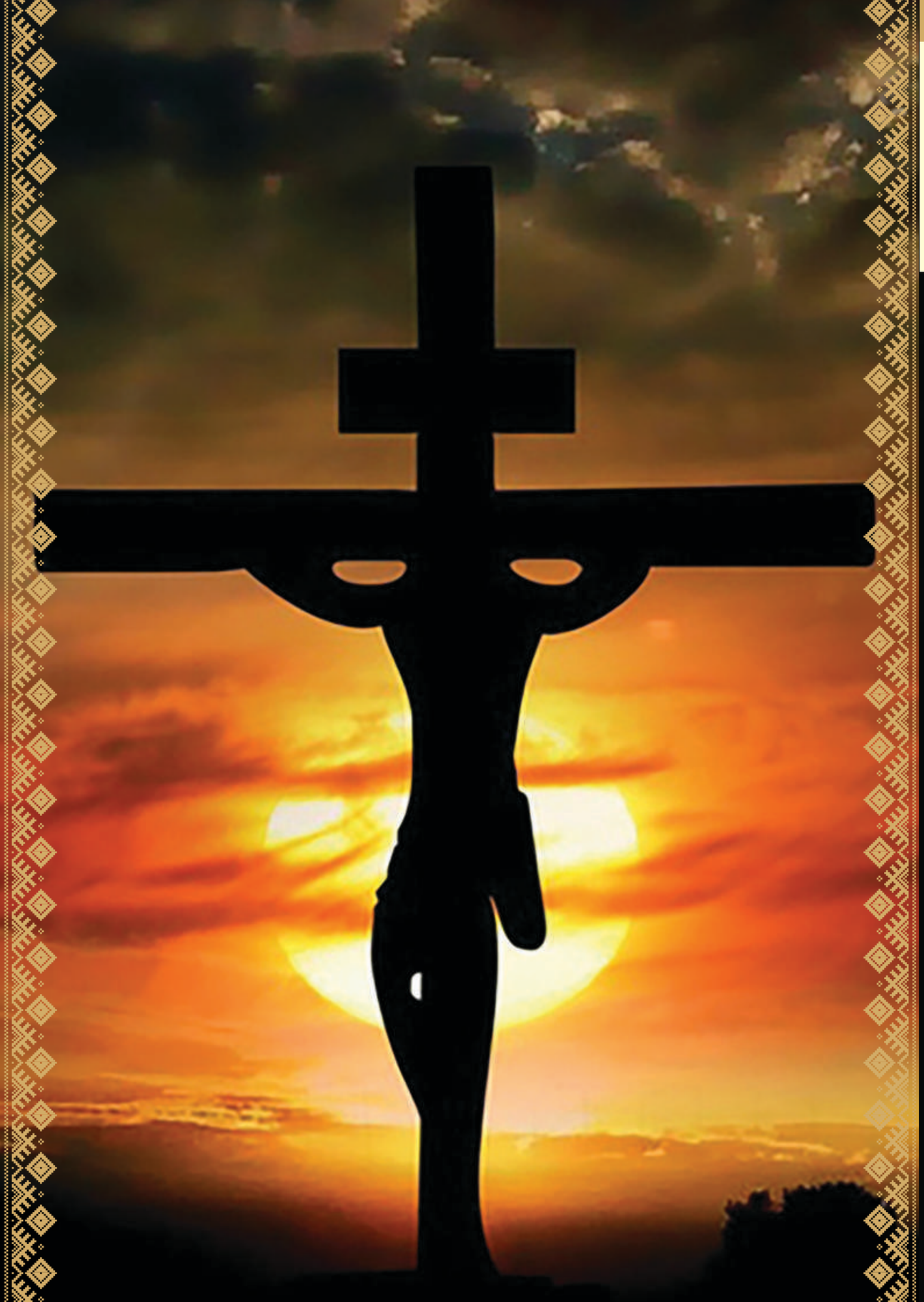

РЕКВІЄМ

Устанеме рано, вонка ярь приходить, растикы цвітуть, соловій співать. Айбо радость не повна. Чом? Шось глубоко гризе. Челядник має чуство часа, якого не має звірка. Што было, якый отдїлок часа чуствує ся?

Вжек рук убываву́ть люде єден другого у смутнуй ратї недалеко од нас. Умеравуть и дїти, зачаткы жывота, будучность. Пропадавуть тїла, душы жыючых умеравуть з усопшыма. Звірской дїло, кажуть. Челядник має способность убивати не изза жывота, звірка не має. Значить людськой дїло? Ганьба. Доста того. Вічна памнять погыблым. Перебачте.

REQUIEM

Felkelve reggel tavasz vár az udvaron, hóvirágok nyílnak, rigó dalol. De az öröm nem teljes. Miért? Csorbítja valami. Az állatok nem ismerik az időt, az emberek igen. Mi történt, milyen idő telt el?

Egy éve ölik egymást az emberek a szomszédos szörnyű háborúban. Gyermekek is meghalnak, az élet forrásai, a jövő. Elmúlnak a testek, és az élők lelke is meghal. Embertelen. Az embernek megvan a képessége, hogy ne csak ösztönből öljön, az állatoknak nincs. Szóval emberi? Szégyen. Elég legyen. Örök emlék az áldozatoknak. Bocsánat.

Звізды

Существа. Перві вытворы твореня Божого. (Книга бытія 1, 14-18.) На їх єствованя указує їх світлость, їх сіяня. Указувуть вікы, дни и ночі, рокы и часы рока. Світила, котрі ся видять малыма на небі, одношеня меже ныма тісні а также и оддалені. Світять ся, вістять и кланявуть ся, и одкланювуть ся. Возрождавуть ся у ночі, прятавуть ся на зорі. Пудчинявуть ся законови, слухавуть ся фанфар, тратять світло, падавучов звіздов умеравуть. Бо и звізды, ги мы, люде, вшыткі фурт пудчинені сьме законови минучости, котрый є ознаков другого прихода Сына Людського, Исуса Христа „...і звізды спадуть з небес, а небесні силы ся збунтошать" (Євангеліє од сятого Матія 24., 29.)

Позеравучый на небо челядник годен увидіти и появеня вадь пропаданя звізды. Бог украшає звіздами небо, айбо и землю не лишає пустов. З великов мудростёв центром твореня ставить чоловіка. Наділяти ї знанём, добродітелёв, дарованём чинити добро.

Апостол Сятый Павел христіанство и жывотноє призваня христіанина ставить подобныма звіздам: „...быти вам непорочныма и щирыма, невинныма дітьми Бога меже лукавого и роспущеного рода, жебы в нёму вы сіяли, ги звізды у світі." (Письма Св. Павла до Філіпіанув 2.,15.)

Меже нами жыють сяті давніх часув, айбо также жыють и теперішні. 2022. рока многі благородні души скончили своє земноє путованя падавучов звіздов. Умілці, писателі, учені, спортсмены, исповідникы, дівучі з призванём и чином. Зачудовала нас смерть преданых політикув и борцюв за мир. Выникавучов звіздов означило Провидіня чоловіка нашого часа папу Бенедікта XVI., котрый у лучох послідніх днюв минувшого рока прощав ся од земного світа, обы сіяв вічным світилом на небі вселенуй про людство и Божу славу.

Ушыткі звізды упадуть з неба! Лем звізда надії, котра ся являє зуновавшому и заблудженому челядникови, не тратить свого світла, свої лучі, што помагавуть людюм.

И прошлого рока у рождестві звізда надії вела мудрецюв, пастырюв ку Сынови Людському. Указовала вірный путь сокотячим Дитя Йосифу и Марії в путованю у Єгипет и назад, онь у Назарет. Указовала выводячу из унылости и безнадійности душевну стезю Сятому Йоану Крестителёви, колы перебывав у пустыні. Бесчисленым людюм указала путь, котра вела ку Крестителёви, котрый голосив спасеніє и указовав путь ку Исусови.

У новум році зясь повторяє ся посланя Сятого Йоана Крестителя: привертайте ся ку вірі и кайте ся, ибо наближать ся Спаситель, Христос! Обы великодній пуст приготовив нас ку приятю и сяткованю Воскресшего Христа. Ку жывотови з Ным! Молитвами нашых літурґій просиме, обы наповнив нас умственов и душевнов ясностёв. Обы покликав нашу людську, звіздяну сущность на вічный жывот и обы дав нам світлость, жывот и вічноє блаженство у Його краині.

Просиме се у час Великого Поста 2023. рока!

Янош Мигаль Соноцькый
Товмачив: Віктор Ґіріц

Проґрама розвоя сел Мадярщины
Іротa, 30. януара 2023. рока.

30. януара 2023. рока у сонїчный зимнїй день у ґрекокатолицькуй церьковли Покровы у малёвнычуй Іротї главный вікарь Мішколцськуй єпархії Ґейза Югас тримав Сяту Службу. Єго Преосященство Др. Атаназ Орос вспомнив за сято трёх сятых первосященикув у своюм казаню, за жывот и дїятельство Сятого Василія Великого, Сятого Григорія Назіанського и Сятого Йоана Златоустого.

Мікловш Шолтейс, держсекретарь за вопросы релїґійных и національных капчань Канцеларії премєр-міністера, у бесїдї при передаваню рітуалнуй залы одмітив: „Независимо од віка чоловіка держава має давати помуч и пудпорованя про церемонії достойного прощаня из жывотом на земли”.

Споминавучы за інвестіцію Мікловш Шолтейс уповів, же про правительство важно бізувнити одповідалну якость жывота люди невеликых поселень, котрі, як вун ся выразив, „находять ся не у кунцёви шора, а на його зачатку”.

Золтан Деметер, депутат парламентськуй фракції Фідес, одмітив, же у области 79 поселень дустали помуч од правительства у керетох Проґрамы розвоя сел Мадярщины.

„Най увидиме бїды и тяготы єден другого и поможеме єден другому!” - повів представитель реґіона.

Віктор Крамаренко, предсїдатель ВРС, одзначив, же туй у Іротї Русины бывавуть не у меншынї, а у вечшынї, ибо 90% обывательства Іроты суть Русины. Подяковав мадярському правительству и представителям духовенства за пуддержку, одмітив, же видить розвуй Іроты.

Ласлов Мікловш, независимый бирув села інформовав притомных, же на рітуалный зал было скельтовано вшыткого 35 міліонув форінтув, у керетох Програмы розвою сел Мадярщины проект дустав 25 міліонув форінтув. Айбо сюй сумы было недостаточно, завто и обратили ся до Мікловша Шолтейса и з помочов ВРС Правительство пуддержало будованя 6,5 міліонами форінтув, а также дякувучы и 3,5 міліонуй пуддержцї од Мішколцськуй ґрекокатолицькуй єпархії зачав ся сесь проєкт.

Парох церьковли Ґабор Фіґецькый подяковав ушыткым, ко пудпоровав сесе будованя, пудчеркнув важность дїятельства пароха Лайоша Ковача, котрый много рокув служыв у Іротї, помагав у созданю рітуалнуй залы, побізовав притомных у тум, же вірникы и русинська сполность зроблять вшытко про захраненя традіцій поселеня. Почестовали праздничноє міроприятя посланик Русинув у Парламентї Мадярщины Віра Ґіріц и ведучый Главного оддїла Канцеларії премєр-міністера з вопросув конфесійных и національных капчань Річард Тірчі.

Товмачила: Евеліна Скіба
Fotó: Vajda János / MTVA

Русинськый ретро бал
Мішколц 03.02.2023.

Шатя 80-ых рокув, котроє было дотеперь у глубині ладох и шіфонох, давало добру наладу 7. Балови Русинув у Мішколцёви 03.02.2023-го при орґанізації РНС жупы Боршод-Абов-Земплин.

Орґанізаторы, мавучы на позур ґрекокатолицькі традіції и фаршанґы, орґанізовали музыкалноє міроприятя у пятницю, айбо на сесь раз бал быв у складчину.

На балови меже иншыма были притомні Віктор Крамаренко, предсїдатель ВРС и його честована жона, Янош Кожнянськый, предсїдатель ОРМ и РНС Шарошпотока, члены РНС Шайовпалфолы и Башкова.

Праздник отворила и привітсвовала притомных Марія Соноцька, предсїдатель Мішколцського РНС и жупы БАЗ.

По сёму презентаціёв Ґабріелы Гейцеі и Дюлы Репкы за народні танцї зачала ся культурна проґрама.

Анна и Марія Бан співали русинські и мадярські співанкы и люде привітствовали їх великым тапшанём.

Пуд час концерта Ілдікы Мішлаі-Сілаші и Андраша Галаса публика могла ся научити нові співанкы. У далшуй части вечора Балаж Кёріж сповняв музыку ку танцям, котрі тримали до зорі.

Гостї бала ґратуловали Вікторови Крамаренкови на його 60 годовщину тортов з світлов свічков .

У пувночы была томбола - окрем цїнных дарункув мож было вуграти и покликаня на далші міроприятя самосправованя.

Тримавучый до рана у приятнуй атмосфері бал скончив ся присягов: стрітиме ся 26-го януара 2024. рока туй и обы было нас булше!

Янош Мигаль Соноцькый
Товмачила: Ірина Сюч-Ворінка

Іґорь Керча – юбілант!

20. януара с. р. красный вусямдесятьлїтнїй юбілей одпраздновав честованый у русинськуй сполности Іґорь Керча. Єден из тых немногых меже нами челядникув, котрый, ги кажуть у великум спорті, валовшен учинити роздїл. Роздїл меже тым, што было учера, и тым, што маєме днесь. Позад того, же бывать на Пудкарпатю, хоть и у главнум вароші Ужгородї, не многі за нёго и знавуть. Не увидите го у телевізії вадь на університетнуй катедрі, не учуєте, же даякый новинарь мав серенчу з ным учинити інтервю... Не пишуть рецензії на його фундаменталнї и высокоякустнї словарі и товмаченя містнї університетські філолоґы, котрі так люблять указати пораз свою фахманську компетентность на фонї поєдного русинського аматера у сюй сфері... Така офіційна позіція державы и ї інституцій, котрі и дале, не реаґувучы не реалії XXI. столїтя, сповнявуть рішеня V. Конґреса комінтерна 1924. рока... Такі днешнї реалії. Повноє іґнорованя інтеліґентнуй русинськости. Дако из старшуй ґенерації годен хыбаль начорно зафіґлёвати, радуйте ся, же вас не одпроваджавуть, пане Керча, даґде у Сібірію...

Майвецей смутно и тото, же позад тотального іґнорованя ушыткого русинського у культурнуй сфері од 1944. рока, и меже днешнїма Русинами на Пудкарпатю крітично мало такых, котрі валовшнї адекватно хоть лем оцїнити плоды тітанськых намагань скромного ужгородського інженера у сфері культуры и наукы за послїднї уже вецей, ги три деценії. Ясно, же єден из майвошколованых люди свого часа, Іґорь Керча, добрі за йсе знає, айбо, на нашу серенчу, не творить ся сым, а позеравучы лем допереду трудить ся и дале на полю просвіщеня властного народа!

Од имени мадярськуй русинськуй сполности и нашуй редакції любили бы сьме хоть лем туй, на бокох нашуй скромнуй новинкы, красно подяковати вельочестованому юбілантови за вшыток його беспрімерный труд на благо нашого народа и пожелати муцного здоровля и далшых успішных рокув жывота!

Многая и благая лїт!

Вікторови Крамаренкови сбыло ся 60

26-го януара сятковав предсїдатель Вседержавного Русинського Самосправованя круглу ручницю свого жывота. Путь його зачав ся у Береґсасї и дуйшов до предсїдателя ВРС 28. октовбра 2014. р. у Будапештї. Цїлов душов презентує нас, Русинув, наші інтересы и на політічных форумох и вцїловы, помагать відицькым русинськым самосправованям и де годен.

Його познавуть многі у Мадярщинї и за ї гатарами. Вун много путує, зучастнює ся на русинськых міроприятёх, веде переговоры, айбо и бавить фотбал, рибачить на меншыновых спортовых міроприятёх. Высокый чоловік з велыков душов.

Най буде солодков му не лем сяточна торта айбо и далшый жывот у русинськуй сполности.

На многая и благая лїта!

In memoriam Еміл Янош Бодоловцькый, ґрекокатолицькый сященик

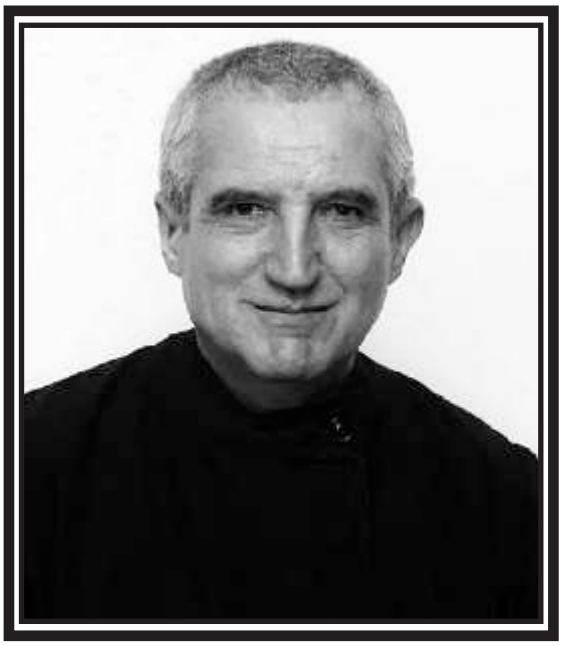

У праздник осяченя свічок, у день Богородиці, 2-го февруара наша церьков посячовала свічкы. Свічка сімболізує Господа Христа, меже тым украшає, дає тепло и світить нам.

Уночы нашого сятого праздника загаснула свічка Еміла Бодоловцького на 76-ум рокови жывота, на 49-ум рокови сердечнуй попувськуй службы покликав го у вічноє єствованя Исус Христос, котрого славив усопшый у своюм жывоті.

Поселеня, де служыв сященик: Шарошпоток, Баґамейр, Почай, Госсупай, Бедев, Кокадь, пак быв парохом Міковгазы поповав, служыв также и вірникам Рудабанячкы.

Родив ся у русинськуй сполности у Шайовпалфолї. Довєдна з переже усопшов жонов из Мучоня, Марійов Віслої, гордо голосили ся Русинами и учинили вшытко, обы основали общыну там, де бывали, особо у Міковгазї. Послїднї рокы жывота сященик провюв у Маріяповчі, де помагав паломникам и жыючым у соціалных домах.

Февруара 9-го у Катедралнум соборі Маріяповча хованя потримали Др. Атанас Орос, мішколцькый, и Абел Сочка, нїредьгазськый єпархіалнї єпископы, з участёв сященикув и многых вірникув, честователюв. Позад сёго сященика поховали на цвинтарю Маріяповча коло його жоны.

Русинська сполность сочуствує жалобі близькых и честователюв!
Во блаженом успенії вічный покуй подаждь, Господи,
усопшому рабу твоєму Емілови и сотвори єму вічную память!
Вічная память! Блаженый покуй!

Честовані Читателї!

Май повну інформацію за жывот Русинув Мадярщины годнї сьте дустати на нашуй інтернет-сторонї: **http://ruszin.com**

Честовані читателї!

Просиме 1% из вашуй данї перечисляти на фундацію „За Русинув”, данёвоє число котрої: **18170720-1-42**

Александер Духнович: Милен и Любица
Идильская повѣсть, от древних русинов времен
Часть VII.

Уже Милен далеко отишол от берегов, обозрѣв вспят уже не видѣл любезную, и близь дому своего увидѣл бѣднаго чужаго человѣка, сусѣдови свою печаль жалующаго. О брате, говорил убогій, не был бы я теперь скорбящій, естлиб нещастньш случай мене не избавил имѣнія моего; — о моє поле и дом мой там на бережку стоял, стромы мой ломалися под тяжестію овощей, но грозная туча и из ней набывшій повод утопил мою хижи-ну, поле и сад мой измыв, и где гобзящая была доселѣ нива, там теперь уже на-мул, камѣньча, скалы и колоды; еден грозный вал хижину увалил, другій стадо утопил, я сам на вы-соком буку спасся с дѣти-ною, котора еще не по-нимает нещастное своє сиротство, и не была бы так тяжкая моя скорбь, кедь бы сіє отроча со мною участное не было того нещастія, естлиб оно не терпѣло убытка сего горкаго. — Милен густый вздох пустив, и оскорбился на сей случай, помнув что повод сей и его нещастным учини-ти мог, бо прибывшая рѣка сего повода дѣло было, где он сражался с смертоносными волнами — благословен говорил помагаяй бѣдному, о Господи естлиб я мог помощи по-дати ему! Господь видит доброе дѣло, и воз-награждает. О кедь бы я богатый был, як упрѣмно пожаловал бы его …

Так тоскуя вошол в дом отца своего, и радостно сказал о посѣщеніи Власты, приложивше, что минувшим трем днем прекрасная Любица в его обятіях будет як молода невѣста, домиком управляти.

Минувшей нощи, еще пред выходом солнца Радан по свѣжой росѣ перехожовался, не за долго вышол и старый Богдан с Миленом, поздравляюще старика добрым утром. На жадость Радана подишли на маленькій холмик, откуду вся долина прекрасным видом показовалася; — тогда старый Радан обняв друга своего Богдана и сына его Милена, сказал: Побратимы, сіє поле, сей сад и сій будинки вашій суть, я вчера купил сія от хозяина и властителя; — сія для вас будут, а я с вами пожити хощу малый и кратній мой вѣк, а егда умру, ты Милен погреби тѣло моє под сею липою, и положи мнѣ над головою простостройный крест; пріймите браття сіє от своего друга. — Богдан удивился: о брате сказал что ты дѣлаешь? я тронен пріятельством твоим, я владѣю моим полем, оно довлѣет сыну моєму, естли он благочестивый будет; а естли он развращатель будет, тогда и все царское имѣніе ему малое будет; брате, я не потребую сіє. Но Радан просити его не перестал, док он не склонил на прошеніе; тогда возопѣл старик: Сыне мой! коль и я умру, погреби и мене под другою липою, и назви двѣ липы: Раданом и Богданом, чтоб память двох другов вѣчная была.

Милен с ужасом слышал сій слова отца своего, и просил их на холмичок, от туду показовая им рощицу Любицину, и дом Власты тещи своея; — упорно высмотривал Любицу, но всуе: посему походили все новое поле, и о прекрасний вид! всягды так обременены стромы плодом, что конары подпирати потребно было; прекрасный сад поточок дѣлил, а под еднои скалы чурчала зимна вода як лед, чиста як кристал; — поле широкопространное обгороженное плотом новым. О воскликнул от радости троненый Милен, о як возрадуется моя Любичка, коль увидит своє прекрасное имѣніе!

Между тѣм повернулися к Богдановому обыстю, которое в долинѣ было, и при вратах увидѣли человѣка с отрочатком милостиню просящаго, котораго Милен вчера стрѣтил. — Богдан услышав его нещастный случай: брате сказал ему ты нащастен, ты не самохотно, не про лѣнивость, не про небреженіе, не про ненравный живот убогим стался; Господь посѣтил тебе, ачей прото бы я добродѣтель показал. Господь заповѣдает, чтоб милостиню творити, се поле сіє, и хижица со всѣм твоя будет, я тебе нею подарю, жій, усилуйся с нову, и дѣлай с Богом новое твоє поле, избери и плоды стромовыи, да тя милостивый Бог благословит; я маю новое обыстя, там перенесуся. — Иностранец остолпѣл на сіє, он не вѣровал, слышал ли сія слова, или снилося ему; на конец же впал на коліна, и так благодарил неисповѣдимую благодать Богданову, Радан же и Милен возрадовалися о добродѣтели Богдана, и потвердили своим соизволеніем.

Возвратившимся им, Милен перебѣг к своей Любицѣ, но ю в рощѣ не снайшол; ждаючи ю, в тѣни уже выше помянутаго бука свернулся, и твердо заснул; но напрасно жменя цвѣтов падшая на лице сбудила 'го, он увидѣв Любицу, сей час скочити хотѣл, но не мог; а што сталося, ни руку ни ногу подвигнути годен; Любица же на сіє солодко засмѣялася, бо она его спящаго ширинками и пантликами повязала так искусно, что двигнутися не мог был; — но ждай Любице, наверну я ти жарт, и так сцѣлую тя, ажь буде личко твоє ружицѣ подобное; нѣт не развяжу тя, поки не обѣщаешь, что за един цѣлый час не поцѣлуешь мя; но не поцѣлую, отвѣщал плѣнник любезный, и разрѣшен был. — Милен обѣщаніе своє законно подержал, и хотяй як зарывала его свавольная дѣвушка, он ю не цѣловал, на конец же прорекла она: Милен, уже єден час минул. — О де бы? еще ни четверть часа, отвѣщал постоянным голосом он; разговорял ей о случившемся щастіи, что Радан ему пространое и богатое поле с селом купил, что отец его бѣдному поводом нещастному все своє село даровал; о Любочко моя, як ты будеш ся радовати здатной и порядно устроенной хижицѣ, як ты будешь порядати в оной; смотри там, а там на холмику стоит твой дом, между липами, сад изобилный зеленѣется, а чрез него шумящій бѣжит поточок; — любезна се твоє все! Любица возрадовалася не так новому прибытію, но великой будущаго тестя своего добродѣтели и Радана пріязности; бо теперь вижу, говорила, что я щастлива, что Бог буде мя благословити, бо благочестивых Господь благословит.

Долго еще забавлялися любовники, бывшу же вечеру, рек Милен: любезна завтра уже не посѣщу тя, бо приготовлятися буду к угощенію моих товарищей; о любезна, як я радуюся, всѣ моея стороны молодцы и дѣвушки обѣщалися на свадьбу мою; так же и мой, отвѣщала Любица; обоє тѣшилися, что всѣ радуются щастію их. —

Пришедшу непокойно жданому утру, зоренька трепетала свѣтлящими лучами, вся атмосфера обяснилася так, як никогда перед тѣм, цвѣты благовонѣйшіи сѣяли пах, як даколи, трава зелена росою напоенна весело двигалася к лучам, як бы все естество радовалося щастія Миленова торжеству; еще пред денничным выходом собралися сей стороны молодцы с прекрасно убратыми, партами и косицами украшенными дѣвушками, между веселым фуяр и писчалок звуком, с веселым пѣніем ожидали торжествующаго юношу. — Милен поблагодарив их склонность, и рядом спѣшно бѣжали к берегам, где их косицами убранных лодочок и плытей множество ожидало; — наремно переплывше рѣку, не задолго уже под стѣною Любицевыя хижицы стояли, где тамтои стороны молодцы с дѣвушками любезно привитали их; прекрасно и громко разліялся по долинѣ голос несчисленных фуяр, пѣніе небо пробивало, любезное дружество занимало всѣх; дѣвушки обоих сторон начали с польных цвѣтов и зеленаго бервинку вѣночки плести, и обычайную пѣснь тоненькими заспѣвали голосочками; видѣлося, что множество соловьев щебечет по зеленой дубравѣ. — Пѣснь вѣночкова была слѣдующая:

Горѣ соненько горѣ,
Війся вѣночку вскорѣ;
Вѣночку бервинковый
Буди скоро готовый,
На Любичу голову,
Другій на Миленову. —

Будь Миленьку веселый,
Як бервинок зеленый,
А Любочка буде ти
Як ружичка цвѣнути.

Уготовленным же вѣночкам, возложили дружочки еден, с жолтосиними пантликами переплетеный на головку Любицы, а другій на Миленову; потомуже всѣ дѣвушки косичками, и вѣнками чрез рамена крестообразными прицифровалися, и так зачали хлопцы с дѣвчатками разом спѣвати:

Ужь соненько выходит,
Уже Милен приходит
По свою молодицу,
Чорнобрыву Любицу;

Будь мамочко здорова,
Ужь Любичка не твоя,
Ховалась ю, но кому?
Милену молодому.

И тогда взявше хлопцы Милена, дѣвушки же Любицу межь себе, попровадили их в святый Монастырь, где честный сивобородатый законник их законно сочетал и благословив, присутствующим горливо молящимся, и просившим благодать от Господа на любезных молодых. —

Великое то было торжество, бо благочестивый Радан на праздник той купил 10 овечок, и двѣ бочки солодкои медовки, и так свадьба за три дни держала, где сродники и братія увеселялися, хлопцы же всѣ с Миленом, а дѣвушки с Любицею побратимство силно потвердили.

Януар

01.05.: На Водокщи на памнять за явленя Христа и його крещеня Іштван Шестак, главный вікарій Гайдудороґськуй митрополії держав Сяту Літурґію у ґрекокатолицькуй церьковли Сятого Флоріана у Будї, пак посятив Дунай у Будапештї. Русинську сполность у сяточнуй церемонії представляв Віктор Крамаренко, предсїдатель Вседержавного Русинського Самосправованя.

01.06.: Др. Атаназ Орос, єпископ Мішколцськуй ґрекокатолицькуй єпархії посятив воды Тисы коло Токая. По скончену Сятуй Літурґії у ґрекокатолицькуй церьковли Сятого Миколая главный пастор из набережнуй Сейченїя посятив ріку.

01.06: Др. Атаназ Орос, єпископ Мішколцськуй ґрекокатолицькуй єпархії посятив и воды Бодвы у Еделейню. Церемонія посяченя начала ся Сятов Літурґіёв у Церковлї Еделейня пуд веденём містного пароха Ласлова Маринчака з помочёв духовных отцюв школ Еделейня. У церемоніёх осяченя у церковли и на берегу Бодвы зучастнило ся много ученикув и оводашув.

01.06.: Из цїлёв зачати традіцію у поселенёви Почай жупы Гайду-Бігар на сято Водокщув сёго рока первый раз сятили воды рікы Ейр. Сяточну Літурґію одслужыв родак Почая, помочник пастора из Кечкемейта отець Мигаль Балаж, пак вірникы и Ґабор Барат, парох Почая, довєдна спустили ся ку ріцї и посятили воду.

01.08.: На день Водокщув сёго рока Ласлов Бодоґан, парох Гайдубёсёрмейнськуй ґрекокатолицькуй парохії посятив воды рікы Гортобадь коло Девятьаркадного моста.

Февруар

02.12.: При совмістнуй орґанізації Столичного русинського національного самосправованя, Общества русинськуй інтеліґенції имени Антонія Годинкы, РНС Йожефвароша и за зучастненю Вседержавного Русинського Самосправованя и РНС Будапешта у Ґрекокатолицькуй церкві на площі Руж отець Михаил Тіводор держав Сяту Літурґію на памнять академика Антонія Годинкы. Пак по панахидї на гробі академика у цвинтарю на Фіумейськуй улиці Др. Степан Лявинец, предсїдатель Общества русинськуй інтеліґенції имени Антонія Годинкы чествовав заслугы академика Антонія Годинкы у жывотї русинськуй сполности. У памнятнум міроприятю зучастнив ся внук академика Др. Ласлов Годинка.

02.14.: Очередноє за шором засїданя Вседержавного Русинського Самосправованя одбыло ся у властнуй резіденції в Будапештї. Депутатськый корпус обсудив модіфікацію буджета Вседержавного Русинського Самосправованя и Уряда ВРС, Сосполнуй інформаційнуй новинкы „Русинській світ" и Інстітуцій ВРС за 2022. рук и затвердив буджет ВРС и Інстітуцій на 2023. рук. Также депутаты прийняли рішеня за номінантув Премії Антонія Годинкы, стіпендій на 2022-2023. рук, вуголосили ґрант на главного редактора сосполнуй інформаційнуй новинкы „Русинськый світ". Сперед засїданём подержали слуханя.

02.18.: Традіційный фаршанґовый бал потримали при совмістнуй орґанізації Столичного русинського національного самосправованя, Общества русинськуй інтеліґенції имени Антонія Годинкы и РНС Будапешта. По культурнуй проґрамі слїдовало кушаня фаршанґовых їдїнь и весїля.

02.19.: У Культурнум центері Пейч-Патачі Пейчськоє русинськоє національноє самосправованя и пейчськый Руськый Центер у керетох міроприятя „Русинськый чудо-керт" орґанізовали вечур славянськых фаршанґовых традіцій, котрі представили студенты Пейчського університета. На міроприятю за старыма сохташами роздали ярнї посївнї зерна, пак гостили ся богатым шором їдїнь.

02.23.: Мужськый хор Сятого Єфрема, умілецькый руководитель лавреат премії Ференца Ліста, заслуженый умілець Мадярщины Др. Томаш Бубнов у годувщину русько-украинськуй войны потримав памнятный концерт на честь цівілных жертв у залї Музыкалнуй академії. У первуй части прозвучав „Реквієм" родака из Пудкарпатя Віктора Папа на украинськум и латинськум языкох, скомпонованый про мужськый хор, у другуй части „Реквієм" Ференца Ліста, написаный композитором по смерти своїх двох дїти и матери. Публика стоячы, оваціями дяковала хорови за незабытнї доимы.

02.25.: По случайови Дня памняти жертв комунізма у Центері діалоґа ордена єзуітув 22-ый раз у керетох сяточного міроприятя передавали премію Щит віры - Parma fidei. Рішенём кураторіума премію 2023. рока про загатарнї церькувнї служытелї присудили береґсаському Ґрекокатолицькому центерови Елемира Ортутая, котрый захраняє дїдузнину ґрекокатолицького сященика Др. Елемира Ортутая. Іштван Мароші, руководитель інстітуції, подяковав за награду. Саболч Шайґов, єзуїтськый сященик, куратор премії у лаудації наголосив: „Фамілія Ортутаюв двасто пятьдесять рокув давала ґрекокатолицькых сященикув нашуй церьковли. Без ных днесь уже могла не єствовати ґрекокатолицька церьков на Пудкарпатю." Марія Ортутай, донька сященика доимливо припомнянула за отця и подяковала за награду. На честь Дня памняти жертв комунізма сяточну бесїду держав Янош Чак, міністер культуры и іновацій.

Csillagok

Teremtmények. Isten teremtői művének első alkotásai. (Teremtés könyve 1, 14-18.) Létükre, lényükre fényességük, ragyogásuk utal. Jelzik az időket, a nappalokat és az éjszakákat, az esztendőket és az évszakokat. Aprónak tűnő csillagtestek az égboltozaton, egymáshoz való viszonyuk szoros és egyszerre távolságtartó. Fénnyel jelt adók, üzenők és köszönők, és elköszönők. Estéken újjászületők, hajnalban elrejtőzők. Törvénynek alávetve, harsonaszónak engedelmeskedve, fényt vesztve, hullócsillagként elszenderülve! Mert a csillagok is, mint mi emberek, egyenként és folyamatosan alá vannak vetve a mulandóság törvényének, ami az Emberfia, Jézus Krisztus második eljövetelének előjeleként valósul meg: „...és a csillagok lehullanak az égről és az ég erői megrendülnek.” (Szent Máté evangéliuma 24., 29.)

Az égboltozatot figyelő ember szemtanúja lehet egy-egy csillag feltűnésének vagy megszűnésének. Isten az égboltozatot ékesíti csillagaival, az általa teremtett földet sem hagyja üresen. Mélységes bölcsességéből fakadóan az embert helyezi a teremtés középpontjává. Tudással, erényekkel, jótettek végbevitelével ruházza fel.

Szent Pál apostol a megkeresztelt ember keresztényi mivoltát és élethivatását teszi a csillagokéhoz hasonlóvá: „…Isten feddhetetlen fiai legyetek a gonosz és romlott nemzedék között, akik között ragyogtok, mint a csillagok a mindenségben” (Szent Pál apostol filippiekhez írt levél 2., 15.)

Régi idők és napjaink szentjei élnek köztünk. A 2022-es esztendő arra a sok nemes lélekre hívta fel a figyelmünket, akik hullócsillagként fejezték be földi pályafutásukat. Művészek, írók, tudósok, sportolók, hitvallók, hivatás és állapotbeli kötelességeiket teljesítők. Elkötelezett politikusok és békeharcosok halálhíre lepett meg bennünket. Kiemelkedő csillagként jelölte meg a Gondviselés korunk emberét, XVI. Benedek pápát, aki az esztendő utolsó napjának sugaraival vett búcsút a földi világtól, hogy örök világítóként ragyogjon a mindenség egén az emberiség javára és Isten dicsőségére.

Minden csillag hullócsillag lesz! Egyedül a reménység csillaga, amely a csüggedt és útkereső embernek jelenik meg, nem veszíti el fényét, emberiséget segítő sugarait.

Az elmúlt esztendő karácsonyában a reménység csillaga vezette a bölcseket, a pásztorokat az Isten Fia közelségébe. Biztos utat jelölve a Gyermeket védelmező Józsefnek és Máriának az Egyiptom-ba vezető úton és vissza, egészen Názáretig.

Csüggedtségből, reménytelenségből kivezető szellemi utat jelölt ki Keresztelő Szent Jánosnak, amint a pusztai életmódot felvállalta. Megszámlálhatatlan embernek jelölte ki az utat, amely a Keresztelőhöz vezetett, aki az üdvösség igéit hirdette és mutatta az utat Jézushoz.

Keresztelő Szent János ismétlődő üzenete az újesztendőben: térjetek meg és tartsatok bűnbánatot, mert közeledik Krisztus, a Megváltó! Az esztendő húsvét előtti böjtje készítsen fel bennünket a Feltámadt Krisztus fogadására és ünneplésére. A Vele való életre! Liturgiánk imádságával kérjük, hogy szellemi, lelki világossággal töltsön el bennünket. Emberi, csillag mivoltunkat hívja meg az örök életre, és Ő adjon nekünk fényt, életet és örök üdvösséget országában. Kérve mindezeket 2023. Nagyböjtjében!

Szónoczki János Mihály

Magyar Falu Program
Irota, 2023.01.30.

2023. január 30-án, verőfényes téli napon a festői szépségű Irota Istenszülő Oltalma Görögkatolikus templomban hálaadó Szent Misét tartottak, amelyet népes hívői közösség előtt Juhász Géza, a Miskolci Görögkatolikus Egyházmegye első helynöke celebrált. Dr. Orosz Atanáz, a Miskolci Görögkatolikus Egyházmegye püspöke Homéliájában megemlékezett a három szent főpap ünnepéről: Nagy Szent Bazil, Nazianzi Szent Gergely és Aranyszájú Szent János példamutató életéről és tevékenységéről.

Soltész Miklós, a Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős államtitkára a Borsod-Abaúj Zemplén vármegyei Irotán a ravatalozó átadásán elmondta: „Bármilyen életkorban is van az ember, a Kormány feladata, hogy segítséget adjon, és támogassa a földi életnek méltó búcsúztatását.” Soltész Miklós a beruházásra utalva hangoztatta, hogy a Kormány fontosnak tartja a kistelepülések és az ott élő emberek megfelelő életminőségének biztosítását, akik, mint fogalmazott „nem a sor végén vannak, hanem a sor elején”.

Demeter Zoltán, a Fidesz országgyűlési képviselője elmondta, hogy a térségben 79 település kapott segítséget és támogatást a kormánytól a Magyar Falu Program keretében. „Lássuk meg egymás gondjait, terheit és segítsük egymást” – mondta a térség képviselője.

Kramarenko Viktor, az Országos Ruszin Önkormányzat elnöke arra hívta fel a figyelmet, hogy Irotán nem kisebbségben élnek a ruszinok, hanem többségben, hiszen a település lakosságának több mint kilencven százaléka ruszin nemzetiségű. Köszönetet mondott a magyar kormánynak és az egyháznak a támogatásáért, emellett kiemelte, hogy látja Irota fejlődését.

Miklós László, a község független polgármestere arról tájékoztatott, hogy a ravatalozó 35 millió forintból épült meg. A Magyar Falu Program 25 millió forinttal támogatta az egyházközséget, de mivel az összeg nem volt elegendő, megkeresték Soltész Miklós államtitkár urat, és a Kormány az Országos Ruszin Önkormányzat közreműködésével a ravatalozó építését további 6,5 millió forinttal támogatta, valamint a Miskolci Görögkatolikus Egyházmegye 3,5 millió forintos támogatásával indulhatott el a projekt.

Figeczki Gábor, a templom parókusa köszönetet mondott a támogatóknak, a ravatalozó felépítésében segédkezőknek, külön megemlítve Kovács Lajos parókus érdemeit, aki több éven át teljesített szolgálatot Irotán, a község lakosságának és a megjelenteknek, valamint arról biztosította az összegyűlteket, hogy a kislétszámú, de összetartó hívő és nemzetiségi közösség mindent megtesz a község és a hagyományok megőrzése érdekében.

Az ünnepi rendezvényt megtisztelte jelenlétével Giricz Vera, az Országgyűlés ruszin nemzetiségi szószólója és Tircsi Richard, a Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkárság főosztályvezetője.

Tisztelt Olvasók!

Bővebb információt a magyarországi ruszinok életéről WEB oldalunkon találhatnak:

http://ruszin.com

Retró Ruszin Bál
Miskolc, 2023. február 03.

Ládák és szekrények mélyéről elővarázsolt, a 80-as évek során kedvelt ruhadarabok báli viselete tette hangulatossá a Miskolci 7. Ruszin Bált, amely 2023. 02. 03-án került megrendezésre Miskolcon a BAZ Vármegyei Területi Ruszin Önkormányzat szervezésében.

A szervezők, figyelembe véve a görögkatolikus hagyományokat és a farsangi időszakot, pénteki napon rendezték meg ezt a zenés közösségi programot, a korábbi gyakorlattól eltérően most batyus bálként.

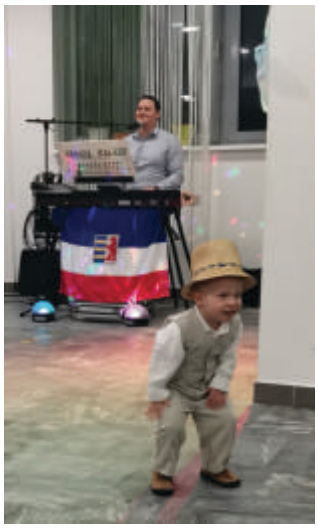

A vendégek között köszönthettük Kramarenko Viktor urat, az ORÖ elnökét és Kedves Feleségét, Kozsnyánszky János urat, a MROSZ és a Sárospataki RNÖ elnökét, valamint a sajópálfalai és baskói ruszin önkormányzat képviseletében megjelent vendégeket.

Az ünnepséget Szónoczki Mária, a BAZ Vármegyei Területi és Miskolc MJV RNÖ elnöke nyitotta meg, és köszöntötte a bálon résztvevőket.

Kulturális műsorral folytatódott a rendezvény, ahol néptáncos bemutatót láthattunk Hejczei Gábriellától és Repka Gyulától, amelyek a bál megnyitó táncai is voltak.

Bán Anna és Bán Mária ruszin és magyar népdalokat, nótákat énekeltek, amelyeket a résztvevő hallgatóság nagy tapssal és elismeréssel díjazott.

A Mislai-Szilasi Ildikó és Halász András zenés előadása közben népdaltanulásra is sor került. Az est további részében Kőrizs Balázs szolgáltatta a talpalávalót, amely hajnalig tartó mulatozással végződött.

A bálon jelenlevők a meglepetés születésnapi tortával és a rajta lévő gyertya fényével köszöntötték Kramarenko Viktor urat 60. születésnapja alkalmából.

Éjfélkor tombolasorsolás volt, a sok értékes nyeremény között az önkormányzat rendezvényeire szóló meghívókra is lehetett számítani.

A jó hangulatban, hajnalig zajló, de mégis véget érő bál fogadalma így szólt: jövőre, 2024. január 26-án, ugyanitt és még többen!

Szónoczki János Mihály

Kercsa Igor jubilál!

Ez év január 20-án ünnepelte kerek nyolcvanadik születésnapját a ruszin közösségben mélyen tisztelt Kercsa Igor. Ő egyike azon keveseknek, aki, ahogy a nagy sportban mondani szokták, mérföldkő. Mérföldkő a múlt és a jelen határán. Ámbár Kárpátalján, mégpedig annak fővárosában, Ungváron lakik, nem ismerik sokan. Nem látni őt a tv-ben vagy az egyetem katedráján, nem lehet tudni arról, hogy valamilyen újságíró interjút készített volna vele... Nem írnak recenziókat jelentős és értékes szótárairól és fordításairól a helyi egyetemek bölcsészei, akik néha nagyon szeretik bizonyítani szakértelmüket némely ruszin amatőr kapcsán…Ilyen az állam és intézményeinek hivatalos hozzáállása, amelyek figyelmen kívül hagyva a XXI. század valóságát továbbra is az 1924. évi komintern V. Kongresszusának határozatát követik…Ez a jelen valósága. Az intelligens ruszinság teljes kizárása. Az idősebb nemzedékhez tartozó fekete humorral megjegyezhetné - örüljön, hogy nem küldik, Kercsa úr, Szibériába…

Az a legelszomorítóbb, hogy 1944 óta a ruszinság teljes kizárása a kultúrából oda vezetett, hogy jelenleg a kárpátaljai ruszinok között kétségbeejtően kevesen tudják megfelelően értékelni az ungvári mérnök már több mint három évtizedre visszatekintő titáni erőfeszítéseit a kultúra és a tudomány területén. Nyilvánvaló, hogy korunk egyik legműveltebb embere, Kercsa Igor, jól tudja ezt, de szerencsénkre nem törődik vele, hanem továbbra is, csak előre tekintve, népe felemelkedésén munkálkodik!

A magyar ruszinság és szerkesztőségünk nevében szeretnénk legalább itt, szerény lapunk oldalain köszönetet mondani nagyra becsült ünnepeltünknek népünkért végzett felbecsülhetetlen munkásságáért, és egyben kívánunk jó egészséget, további sikeres éveket!

Éljen soká, sok boldog éven át!

Kramarenko Viktor 60 éves

Január 26-án ünnepelte kerek évfordulóját az Országos Ruszin Önkormányzat elnöke. Élete Beregszászról indult, majd 2014. október 28-án lett Budapesten az ORÖ elnöke. Teljes lélekkel képvisel minket, ruszinokat, az érdekeinkért áll ki politikai fórumokon és mindenhol, segít a vidéki ruszin önkormányzatoknak és ahol tud.

Sokan ismerik Magyarországon és a határokon túl is.

Sokat van úton, ruszin rendezvényeken vesz részt, tárgyal, de ezen felül futballozik, horgászik a nemzetiségi rendezvényeken. Magas ember nagy lélekkel.

Kívánjuk, hogy ne csak a születésnapi torta legyen édes számára, hanem a további élete is ruszin közösségünkben.

Éljen soká, sok boldog éven át!

In memoriam Bodolóczki Emil János görögkatolikus áldozópap

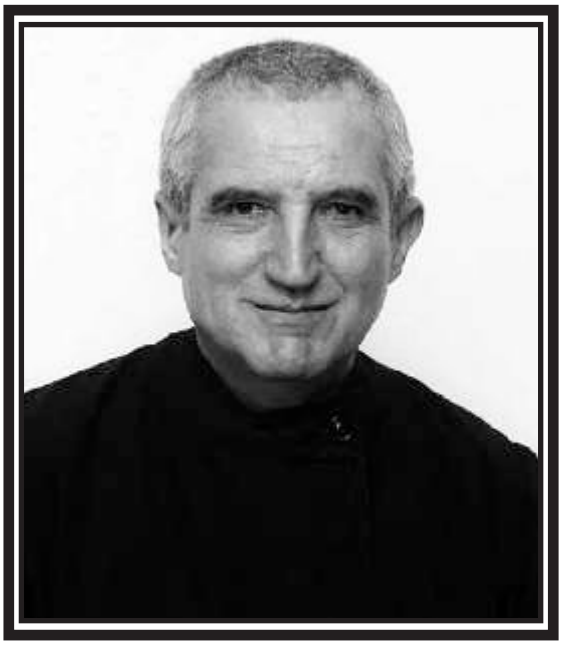

Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepének napján, február 2-án, az Anyaszentegyházunk gyertyákat szentelt. A gyertya jelképezi Krisztus Urunkat, ugyanakkor díszít, melegséget áraszt és világít.

A szent ünnepünk estéjén lobbant Bodolóczki Emil életének utolsó lángja, és életének 76. évében, áldozatos papi szolgálatának 49. évében az Őt hirdető Jézus Krisztus az örök hazába hívta.

Papi szolgálatának helyei: Sárospatak, Kokad, Bagamér, Pocsaj, Hosszúpályi, Bedő, majd mikóházai parókusként ellátta a Rudabányácskán élő hívek lelki gondozását is.

Ruszin közösségbe született, Sajópálfalán. Évekkel korábban elhunyt múcsonyi származású feleségével, Viszlai Máriával büszkén vallották magukat ruszin származásúnak, és lehetőségükhöz képest mindent megtettek a közösség létrehozásáért szolgálati helyeiken, főleg Mikóházán. Életének utolsó éveiben Máriapócson élt, segítve az odaérkező zarándokokat és a szociális otthonban élőket.

Temetését február 9-én, a Máriapócsi Kegytemplomban Dr. Orosz Atanáz miskolci és Szocska Ábel nyíregyházai megyéspüspökök végezték a papság és a nagyszámú hívek és tisztelők jelenlétében, majd a máriapócsi temetőben felesége mellé helyezték örök nyugalomra.

Szerettei és tisztelői gyászában osztozik a hazai ruszin közösség is!
Adj Urunk elköltözött Emil áldozópap szolgádnak boldog nyugalmat, és készíts neki örök emléket.
Legyen örök emléke és boldog nyugalma!

Duchnovics Alexander: Milen és Ljubica

Idillikus elbeszélés a Ruszinok ősi idejéből

VII. rész

Milen már messzire eltávolodott a parttól, visszanézve már nem látta kedvesét, a házától nem messze viszont egy idegen szegényembert pillantott meg, ki a szomszédnak panaszolta keserűségét. Ó testvérem, mondta a szegényember, nem lennék most nekikeseredve, ha egy szerencsétlen esemény nem foszt meg vagyonomtól; - rétem és a házam volt a parton, a növényeim terméstől roskadoztak, de egy szörnyű felhő és a belőle szakadó vízár elpusztította házamat, elárasztotta rétemet és kertemet, és ahol eddig hullámzó gabona volt, ott most csak iszap, kő, sziklák és tönkök; az egyik félelmes ár a házamat rombolta le, a másik a nyájamat fullasztotta meg, énmagam egy magas bükkfán menekültem meg gyermekemmel, aki még nem érti szerencsétlen árvaságát, és nem lenne ily nagy a szomorúságom, ha ez a gyermek nem lenne része szeren-

csétlenségemnek, ha nem kéne átélnie ezt a nagy veszteséget. – Milen mélyet sóhajtott, elszomorodott a történteken, és eszébe jutott, hogy ez a baj őt is szerencsétlenné tehette volna, mert a folyónak ugyanabban az áradásában küzdött ő a halálos hullámokkal – áldott, ki segíthet, ó Uram, hogyha segíteni tudnék rajta! Mert az Úr látja a jótéteményt, és megjutalmaz. Ó, ha gazdag lennék, hogy meg tudnám segíteni ezt a szegényembert …

Ezen keseregve lépett apja házába, majd boldogan jelentette be Vlászta látogatását, hozzátette, hogy három nap múlva a szépséges Ljubica mint ifjú feleség fog ölelései közt a házban gazdálkodni.

Másnap, még napkelte előtt Radan a friss harmatban sétált, majd nemsokára kijött az öreg Bogdán Milennel, és jó reggelttel köszöntötték az öreget. Radan kívánságára egy kis dombocskára mentek, ahonnan az egész völgy szépsége elébük tárult; - akkor az öreg Radan átölelve barátját, Bogdánt és fiát, Milent, a következőket mondta: barátaim, ez a mező, a kert és az épületek mind a tiétek, tegnap vásároltam meg a tulajdonos gazdától; - ez mind a tiétek, én a hátralevő kevés életemet veletek akarom leélni, és mikor meghalok, temess el engem, Milen, itt a hársfa alatt, egyszerű keresztet tegyél fejfának; fogadjátok el ezt a baráttól. – Bogdán elcsodálkozott: ó testvérem, mondta, mit tettél? Meghat a barátságod, de van mezőm, elég a fiamnak, ha becsületesen él; ha meg elzüllik, akkor maga a királyi birtok is kevés lesz neki, nem akarom ezt. De Radan nem hagyta abba a kérlelést, míg nem érte el célját; akkor az öreg felkiáltott: fiam! Ha én is meghalok, engem a másik hársfa alá temess, és nevezd el őket Radannak és Bogdánnak, hogy a két barát emléke örökké megmaradjon.

Milen meghatódva hallgatta apja szavait, majd áthívta őket egy másik dombra, és Ljubica ligetjét és anyósa, Vlászta házát mutatta meg; - kitartóan leste Ljubicát, de hiába; ezután bejárták az új mezőt, és ó mily csodálatos látvány! Minden fa annyi terméssel terhes, hogy alá kellett támasztani az ágakat; a szépséges kertet patak szelte ketté, az egyik szikla alól forrás fakadt, hideg, mint a jég, tiszta, mint a kristály; - a széles mező új palánkkal volt körbekerítve. Ó, kiáltott fel az örömtől meghatódott Milen, ó, hogy fog örülni az én Ljubicskám, ha meglátja ezt a csodálatos birtokot! Ezután visszatértek a völgybe Bogdán otthonához, és a kapunál meglátták a gyerekével együtt alamizsnát kérő embert, kivel Milen egy nappal korábban találkozott. – Hallván a szerencsétlen esetet így szólt Bogdán: testvérem, mondta, szerencsétlen vagy, de nem magad miatt, nem lustaság miatt, nem hanyagságból, nem erkölcstelen életed miatt lettél szerencsétlen; de az Úr megkegyelmezett neked, talán ezért kell nekem is jót tennem veled. Az Úr azt parancsolja, hogy tegyünk jót a másikkal, ezért ez a mező, ez a ház mindennel együtt a tiéd lesz, odaajándékozom neked, élj itt, dolgozz újból, és műveld az Úrban új meződet, szedd a fák gyümölcseit, áldjon téged a kegyelmes Isten; nekem új otthonom van, én odaköltözöm. – Az idegen megdöbbent ezen, nem tudta, hallotta-e ezeket a szavakat vagy álmodta; végül is térdre esett, és így köszönte meg Bogdán elmondhatatlan jóságát, Radan és Milen pedig örült Bogdán jótéteményének, és teljesen egyetértettek vele.

Miután hazaértek, Milen szaladt Ljubicájához, de nem találta a ligetben; várakozás közben leheveredett az ismerős bükkfa árnyékában, és mélyen elaludt; de váratlanul felébresztette az arcára hulló maréknyi virág, megpillantotta Ljubicát, rögtön fel akart ugrani, de nem tudott; mi történt, se lábát se kezét mozdítani nem tudta; Ljubica erre édesen felnevetett, mert az alvó legényt kendőkkel és pántlikákkal olyan ügyesen megkötözte, hogy az mozdulni sem tudott; - na várj csak, Ljubica, megtréfállak én is, és annyit csókóllak, hogy arcod olyan piros lesz, mint a rózsa; nem, nem oldozlak el, amíg meg nem ígéred, hogy egy egész órán át nem csókolsz meg; hát akkor nem csókollak, mondta a kedves fogoly, így szabad lett. – Milen ígéretét szilárdan betartotta, akárhogy is incselkedett vele a huncut leányka, nem csókolta meg, de aki végül is így szólt: Milen, már elmúlt az egy óra. – Ó, tényleg? Még egy negyedóra sem telt el, felelt egykedvűséget színlelve; elmesélte a boldogságot, ami érte aznap, hogy Radan széles és gazdag mezőt vett neki házzal együtt, hogy apja a szerencsétlenül járt nincstelennek adta mindenét; ó Ljubocskám, hogy fogsz te örülni a rendes és takaros házacskának, hogy fogsz te ott gazdálkodni; nézd ott, ott a dombon van a te házad, a hársfák között, pompás kert zöldell ott, zajos patakocska fut át rajta; - édesem, ez mind a tiéd! Ljubica nagyon megörült, nem úgy az új birtoknak, mint a leendő apósa jótéteményének és Radan nagylelkűségének; mert most látom, mondta, hogy szerencsés vagyok, mert Isten áldása lesz rajtam, mert megáldott engem a kegyelmes Úr.

Még sokáig évődtek a szerelmesek, és már este lett, mikor szólt Milen: kedvesem, holnap már

nem látogatlak meg, mert készülni fogok barátaim megvendégelésére; ó kedvesem, mennyire örülök annak, hogy nálunk sok legény és leány ígérte, hogy eljön az esküvőmre; ugyanígy van nálam is, felelte Ljubica; mindketten boldogok voltak, hogy ki mindenki örül boldogságuknak. –

A várva várt nap reggelén szikrázó sugarakban játszott a hajnal, a levegő olyan ragyogó volt, mint még soha, a virágok édesebb illatokat ontottak, mint korábban, a harmatos zöld fű vidáman nyújtózott a napsugarakhoz, mintha minden élőlény örült volna Milen boldog ünnepének; a folyó ezen oldalán még napkelte előtt összegyűltek a legények a szépen öltözött, pártákkal és virágokkal ékes lányokkal együtt, a pásztordudák és pásztorsípok vidám zenéjével kísérve, vidám dalokkal várták az ünneplő ifjút. – Milen megköszönte kedvességüket, majd gyorsan lefutottak együtt a partra, ahol virágokkal díszített csónakok és tutajok sokasága várta őket.; - gyorsan átkelve a folyón nemsokára már Ljubica házának falánál álltak, ahol a túlparti legények és leányok szeretettel üdvözölték őket; gyönyörűen és hangosan áradt szét a völgyben a számtalan pásztorduda játéka, az énekek az égbe szálltak, mindenkit körbeölelt a szeretet; mindkét part lányai mezei virágokból és örökvirágból kezdtek el koszorúkat fonni, miközben jól ismert éneket kezdtek el halkan énekelni; úgy tűnt, mintha számtalan rigó dalolna a zöldellő tölgyesben. – Így hangzott a koszorúfonó dal:

Süss napocska fel,
Fonódj koszorú sebesen;
Örökvirágból koszorú
Légy készen gyorsan,
Ljubica fejére,
Másik Milenére. –

Légy Milenke vidám,
Mint a zöld örökvirág,
És te Ljubicácska
Virágozzál, mint a rózsa.

A sárga-kék szalagokkal átfont koszorúkat a barátnők az egyiket Ljubica fejére, a másikat Milenére tették; ezután a lányok virágokból és koszorúkból kaput kereszteztek, átmentek alatta, majd a legények a lányokkal együtt énekelni kezdtek:

Feljön a nap,
Jön már Milen
Menasszonyáért,
Fekete szemöldökű Ljubicáért;

Édesanya legyen egészséged,
Ljubicska már nem a tied,
Felnevelted, és hát kinek?
A fiatal Milennek.

És akkor a legények Milent, a leányok pedig Ljubicát maguk közé vették, elkísérték őket a szent Kolostorba, ahol a szentéletű ősz szakállú szerzetes törvényesen összeeskette és megáldotta őket, fennhangon imádkozott a jelenlevőkért, és a kedves ifjú párra az Úr áldását kérte. –

Nagy volt az ünnepség, mert az igaz Radan az alkalomra 10 birkát és két hordó édes mézpálinkát vett, így az esküvő három napig tartott, együtt mulattak rokonok és barátok, a legények Milennel, a lányok pedig Ljubicával lettek még nagyobb barátságban.

Fordította: Giricz Viktor

Hírek Вісті

Január

01.05.: Vízkereszthez kapcsolódva, Jézus megjelenésére és megkeresztelkedésére emlékezve Seszták István, a Hajdúdorogi Főegyházmegye főhelynöke vezetésével ünnepi Szent Liturgiát tartottak Budapesten, a Fő utcai Szent Flórián-templomban, majd megszentelték a Duna vizét a Batthyány térnél. Az ünnepi szertartásban a hazai ruszin közösséget Kramarenko Viktor, az ORÖ elnöke képviselte.

01.06.: Vízkereszt ünnepén, dr. Orosz Atanáz, a Miskolci Görögkatolikus Egyházmegye püspöke Tokajban szentelte meg a Tisza vízét. A főpásztor a tokaji Szent Miklós görögkatolikus templomban végzett ünnepi Szent Liturgiát, majd a Széchenyi sétányon megszentelte a folyót.

01.06: Dr. Orosz Atanáz püspök a Bódva vizét

is megszentelte Edelényben. A megszentelés szertartását az edelényi templomban tartott püspöki Szent Liturgia vezette be az edelényi parókus, Marincsák László, valamint az edelényi köznevelési intézmények lelki vezetőinek koncelebrálásával. A templomban és a patak partján megtartott szertartásokon tizenéves diákok és az óvodások képviselői is szép számban részt vettek.

01.06.: A Hajdú-Bihar vármegyei településen, Pocsajon hagyományteremtő szándékkal idén először szentelték meg az Ér folyót vízkereszt ünnepén. Az ünnepi Szent Liturgiát Balázs Mihály atya, a falu szülöttje, kecskeméti segédlelkész vezette, majd Baráth Gábor pocsai parókussal és a hívőkkel együtt levonultak a folyóhoz, ahol elvégezték a vízszentelési szertartást.

01.08.: Vízkereszt alkalmából idén a Hortobágy folyó vizét a Kilenclyukú híd lábánál Bodogán László, a Hajdúböszörményi Görögkatolikus Egyházközség parókusa szentelte meg.

Február

02.12.: A Fővárosi Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat, a Hodinka Antal Országos Ruszin Értelmiségi Egyesület és a Józsefvárosi RNÖ szervezésében, az Országos Ruszin, valamint a budapesti kerületi Ruszin Nemzetiségi Önkormányzatok részvételével a Rózsák terei Görögkatolikus templomban Szent Liturgiát mutatott be Tivadar Mihály görögkatolikus lelkész Hodinka Antal akadémikus emlékére. Ezután koszorúzással egybekötött Panahida következett az akadémikus sírjánál a Fiumei úti sírkertben, ahol dr. Ljavinyec István, a Hodinka Antal Országos Ruszin Értelmiségi Egyesület elnöke méltatta Hodinka Antal akadémikus érdemeit a ruszin közösség életében. A megemlékezésen részt vett dr. Hodinka László, az akadémikus unokája is.

02.14.: Az Országos Ruszin Önkormányzat Közgyűlése a budapesti székházban tartotta soron következő közgyűlését, amelynek napirendjén az ORÖ, az ORÖ Hivatala, a „Ruszin Világ" közéleti, tájékoztató lapja és az ORÖ Intézményeinek 2022. évi költségvetésének módosítása, valamint a 2023. évi költségvetések és szakmai programok megtárgyalása és elfogadása volt. A képviselő-testület döntött a Hodinka Antal díj 2023. évi jelöltekről, az ORÖ 2022-2023. évi tanulmányi ösztöndíjakról, pályázatot hirdetett a „Ruszin Világ" közéleti, tájékoztató lap főszerkesztői állására. Az ülés előtt az ORÖ Közgyűlése megtartotta a közmeghallgatást.

02.18.: A Fővárosi Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat, a Hodinka Antal Országos Ruszin Értelmiségi Egyesület, valamint a budapesti kerületi Ruszin Nemzetiségi Önkormányzatok Farsangi Batyus Bált rendeztek. A művészeti műsor után gasztronómiai kóstoló, majd vigadalom következett.

02.19.: A Pécs-Patacsi Művelődési Házban, a Pécsi Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat és a Pécsi Orosz Központ szervezésében, a Csodakert program keretein belül a jelenlévők megismerhették a szláv farsangi szokásokat a PTE hallgatók előadásában. A rendezvényen sor került a hagyományos tavaszi vetőmagkiosztásra, majd gazdag ételsor kóstoló következett.

02.23.: A Szent Efrém Férfikar, karnagy dr. Bubnó Tamás Liszt-díjas zenész, az ukrajnai háború kitörésének egy éves évfordulóján kétrészes koncerten emlékezett meg az ukrajnai civil áldozatokról a budapesti Zeneakadémián. Többek között felhangzott Papp Viktor erre az alkalomra a Férfikar számára komponált Requiem ukrán és latin nyelven, a második részben pedig Liszt Ferenc ritkán hallható férfikari Requiemje szólalt meg, amit két gyermeke és édesanyja elvesztése után írt a mester. A hangverseny hallgatósága felállva, vastapssal köszönte meg a felejthetetlen élményt.

02.25.: A *„Kommunizmus áldozatainak emléknapja"* alkalmából a Magyar Jezsuita Rend Párbeszéd Házában idén 22. alkalommal adták át ünnepélyes keretek között a *„Parma fidei – Hit pajzsa"* díjat. A kuratórium döntése alapján a 2023. év határokon túli díjazottja a kárpátaljai görögkatolikus dr. Ortutay Elemér atya hagyatékát őrző beregszászi Ortutay Elemér Görögkatolikus Központ. Marosi István, az intézmény vezetője a díj átvételén köszönetet mondott a kitüntetésért. Sajgó Szabolcs jezsuita atya, a díj kurátora a laudációban kiemelte: „Az Ortutay család két és fél évszázadon keresztül adott papot a görögkatolikus egyháznak. Nélkülük aligha létezne ma az egyház Kárpátalján." Ortutay Mária, a díjazott lánya meghatódva emlékezett meg édesapjáról, és megköszönte a magas elismerést. A kommunizmus áldozatainak emléknapjához kapcsolódóan ünnepi beszédet mondott Csák János, kultúráért és innovációért felelős miniszter.

Az Országos Ruszin Önkormányzat pályázatot hirdet a Ruszin Világ lap főszerkesztői feladatkör betöltésére

A jogviszony időtartama:
Határozott idejű 2023.05.01-től 2027.04.30.-ig tartó megbízásos jogviszony.
Foglalkoztatás jellege:
Megbízásos jogviszony heti 30 órás időkeretben.
A feladatellátás helye:
1147 Budapest, Gyarmat utca 85/B., változó.
Ellátandó feladatok:
- a folyóirat arculatának kialakítása tekintettel a nemzetiségi sajátosságokra;
- a folyóirat szerkezetének meghatározása;
- a folyóirat rovatainak, tartalmi mondanivalójának kiválasztása;
- a szerzőkkel, fordítókkal és a szerkesztőségi tagokkal való kiegyensúlyozott együttműködés megteremtése és fenntartása;
- a folyóirat rendszeres megjelenésének biztosítása.

Jogállás és juttatások:
A jogállásra és a juttatásokra a Ptk. rendelkezései az irányadók.
Pályázati feltételek:
- Magyar állampolgárság,
- Cselekvőképesség,
- Büntetlen előélet,
- Főiskola, nyelvtanári (orosz, ukrán, magyar), bölcsész,
- Felhasználói szintű MS Office (irodai alkalmazások),
- Vagyonnyilatkozat tételi eljárás lefolytatása,
- Ruszin nyelv anyanyelvi szintű ismerete.

A pályázat elbírálásánál előnyt jelent:
- Angol nyelvből nyelvvizsga, társalgási szintű nyelvtudás,
- Német nyelvből nyelvvizsga, társalgási szintű nyelvtudás,
- Francia nyelvből nyelvvizsga, társalgási szintű nyelvtudás,
- médiában szerzett gyakorlat - Legalább 1-3 év szakmai tapasztalat,

A pályázat részeként benyújtandó iratok, igazolások:
- a pályázó szakmai munkásságát, életútját tartalmazó részletes önéletrajz,
- a felsőfokú végzettséget és szakképzettséget igazoló okiratok hiteles másolata,
- nyelvvizsga bizonyítvány (ok) hiteles másolata,
- erkölcsi bizonyítvány
- a folyóirat szerkesztésére, fejlesztésére vonatkozó elképzelések, tervek,
- nyilatkozatot arról, hogy a pályázó hozzájárul ahhoz, hogy a pályázat anyagát a jogszabályban és az önkormányzat szabályzatában megjelölt bizottságok és testületek megismerhetik.

A feladatkör betölthetőségének időpontja:
A munkakör a pályázatok elbírálását követően 2023. május 1-jével betölthető.
A pályázat benyújtásának határideje: 2023. április 17.
A pályázati kiírással kapcsolatosan további információt Kramarenko Viktor nyújt, a 1/468-2636-os telefonszámon.
A pályázatok benyújtásának módja:
- Postai úton, a pályázatnak az Országos Ruszin Önkormányzat címére történő megküldésével (1147 Budapest, Gyarmat utca 85./B.). Kérjük a borítékon feltüntetni az RVF 2023 azonosítószámot.

A pályázat elbírálásának határideje: 2023. április 30.
A pályázati kiírás közzétételének helye:
- www.ruszin.com
- Ruszin Világ folyóirat
- hivatalos hirdetőtábla

Выдає Вседержавноє Русинськоє Самосправованя / Kiadja az Országos Ruszin Önkormányzat
Отвічателный выдаватель: Віктор Крамаренко / Felelős kiadó: Kramarenko Viktor
Члены редакції: Віктор Ґіріц – главный редактор, Др. Михаил Капраль – редактор, Янош Мигаль Соноцькый – редактор, Андрій Манайло – умілськый редактор, Ірина Сюч-Ворінка – секретарь.
Выданя нашої новинкы пудпорує Уряд Мадярщины.
A szerkesztőbizottság tagjai: Giricz Viktor – főszerkesztő, Dr. Káprály Mihály – szerkesztő, Szónoczky János Mihály – szerkesztő, Manajló András – művészeti szerkesztő, Szűcs-Vorinka Irén – szerkesztőségi titkár.
Lapunk kiadásának támogatója Magyarország Kormánya.
A szerkesztőség elérhetőségei: Cím: 1147 Budapest, Gyarmat u. 85/b. Tel./Fax: (06-1) 468-2636 http://ruszin.com
E-mail: ruszin.onkormanyzat@gmail.com **ISSN: 1785-1149** Kivitelezési munkálatok: Croatica Nonprofit Kft.
A lapban megjelent cikkek felhasználása kizárólag a „Ruszin Világ”-ra való hivatkozással lehetséges.

KÉSZÜLT MAGYARORSZÁG KORMÁNYÁNAK TÁMOGATÁSÁVAL 2022.